

Odnos do starejših je ogledalo družbe in edini pravi izraz je »starejši« - Zaključil se je že 23. Festival za tretje življenjsko obdobje

Ljubljana, 3. oktober 2024 – Po tridnevnem dogajanju, ki se je odvil od 30. septembra do 2. oktobra, se je v sredo v Cankarjevem domu v Ljubljani zaključila že 23. edicija največjega dogodka za starejše v Evropi – Festival za tretje življenjsko obdobje, posvečen aktivnemu staranju in sožitju vseh generacij, ki predstavlja osrednjo obeležitev ob Mednarodnem dnevu starejših v RS. Tokratni festival je potekal pod častnim pokroviteljstvom predsednice Državnega zbora RS mag. Urške Klakočar Zupančič, soorganizatorji dogodka, Proevent, Mestna zveza upokojencev Ljubljana in Ministrstvo za solidarno prihodnost, pa z veseljem sporočajo, da je dogodek v Cankarjev dom privabili nekaj več kot 15.500 obiskovalcev.

23. Festival za tretje življenjsko obdobje je to leto soustvarjalo **več kot 3.000 sodelujočih** v okviru izobraževalnega, strokovnega, kulturnega, sejemskega in obsejemskega programa. Obiskovalci, ki jih je bilo to leto **nekaj več kot 15.500**, so bili predstavniki vseh generacij, pretežno pa starejši nad 55 let, med njimi tudi mednarodna zasedba - predstavniki organizacij iz Bosne, Hrvaške, Italije in Makedonije, ki so obiskali oz. sodelovali na festivalu.

Na dogodku se je zvrstilo **več kot 130 kulturnih dogodkov na dveh odrih**, ki ga je soustvarjalo **več kot 110 skupin folklornih društev in društev upokojencev ter otrok iz vse Slovenije** ter **več kot 100 strokovnjakov in predstavnikov različnih vladnih, nevladnih in drugih organizacij v okviru skoraj 50 okroglih miz strokovnega in izobraževalnega programa.**

Za nakup in pridobitev pomembnih informacij je bilo na voljo **več kot 150 koticov za raziskovanje**. Društvo Duh časa je v okviru akcije Računalniki za starejše **podarilo več kot 100 računalniških kompletov**, v okviru **fotografskega natečaja** na temo Pogled in Prosto pa je sodelovalo **47 fotografov z 934 poslanimi fotografijami.**

Dogodek je soustvarjalo **več kot 3.000 posameznikov**, od tega **več kot 290 različnih organizacij, več kot 2.000 nastopajočih** v okviru kulturnega programa, dogodek pa je obiskalo tudi **več kot 250 otrok.**

»Odnos do starejših je ogledalo družbe«

Na slovesnem odprtju festivala, ki je potekal prvi dan ob 10. uri, je **častna pokroviteljica letošnjega festivala predsednica DZ mag. Urška Klakočar Zupančič** preko videonagovora povedala, da festival s svojim geslom Vsi smo ena generacija kaže pot, pot po kateri je treba iti. Klakočarjeva si je med svojimi cilji zadala skrb za ranljive skupine v družbi, med katere sodijo tudi starejši. Minister za solidarno prihodnost (soorganizator festivala) **Simon Maljevac je poudaril**, da je **odnos do starejših ogledalo družbe**. Povedal je še, da je **pomembno prepoznati odgovornost in znanje starejših, ki naj bo enakovredno ostalim**. Za preživetje družbe je po njegovih besedah pomemben prav odnos do starejših, ki naj bo vključujoč in nežaljiv. Minister je še napovedal **dopolnitev zakona o dolgotrajni oskrbi** ter gradnjo novih domov za starejše in **kadrovske rešitve**, ki bodo urejale tudi višje plače zaposlenih v domovih za starejše. V okviru slovesne prireditve so navzoče nagovorili še **podžupan Mestne občine Ljubljana Dejan Crnek**, ki je v prvi vrsti poudaril vrednote prijateljstva, sodelovanja, prostovoljstva ... in pomen delovanja zavodov za oskrbo na domu. Uvodoma pa sta navzoče nagovorila tudi predstavnika Festivala za tretje življenjsko obdobje **Vlasta Nussdorfer in Marjan Sedmak**, ki sta poudarila, da se festival širi tudi onkraj dvoran Cankarjevega doma, v **celoletno gibanje**, ki je

doživel svoj prvi dogodek **v obliki Foruma F3ŽO**, čigar geslo se glasi **Pravi odgovori na prava vprašanja**. Glede starejših pa poudarila, da so bili, so in še naprej bodo aktiven del slovenske družbe. Spomnimo tudi, da je vodstvo festivala skupaj s podpisniki že 5. junija letos pripravilo pobudo za uporabo pravičnega in spoštljivega izraza »**starejši**«.

»Mednarodni dan starejših naj bo vsak dan v letu«

Na mednarodni dan starejših **1. oktobra** je festival obiskala tudi **predsednica Republike Slovenije dr. Nataša Pirc Musar**. Ob ogledu festivalskega dogajanja je na odru nagovorila tudi obiskovalce, v izjavi za medije pa izrazila željo, da **naj bo mednarodni dan starejših vsak dan v letu**, saj, kot je dejala, je dediščina, ki so nam jo zapustili predniki, dragocena, nepogrešljiva pa je pomoč starejših otrokom in vnukom in ne nazadnje tudi širši družbeni skupnosti, zato naj bo nekaj samoumevnega tudi pomoč starejšim, ko jo ti potrebujejo. Povedala je še, da smo kot družba dolžni zagotoviti dostojno življenje vsem ter poudarila, da si želi, da bi sistem dolgotrajne oskrbe polno zaživel in da bi vsi razumeli, da lahko le skupaj poskrbimo, da bo naša družba bolj prijazna in naklonjena starejšim.

Podeljena svečana priznanja za razvoj festivala in skrb za starejše

Na svečanem odprtju 23. Festivala so bila podeljena **priznanja za soustvarjanje festivala in skrb za starejše**. Priznanja za izjemen doprinos k razvoju festivala za tretje življenjsko obdobje so prejeli **Andragoški center Republike Slovenije, mag. Breda Pečovnik** in **Športno društvo Sokol Bežigrad. Marjan Šiftar**, dolgoletni soustvarjalec in ključna osebnost Festivala za tretje življenjsko obdobje, pa je bil **imenovan za častnega ambasadorja 23. festivala**. S svojo dolgoletno predanostjo je pomembno prispeval k razvoju festivala, saj je že ob prvem dogodku leta 1999 sodeloval kot šef kabineta predsednika Milana Kučana. Kot nekdanji veleposlanik v Makedoniji in vodja številnih iniciativ za ohranjanje zgodovinskega spomina in povezovanje generacij je s svojim delom močno zaznamoval festival, ki že vrsto let obeležuje Mednarodni dan starejših. Več o priznanjih je na voljo na spletni strani festivala (<https://f3zo.si/prejemniki-priznani/>).

Bogat program

Sam hram Slovenske kulture Cankarjev dom je bil **tri dni prostor povezovanja, medgeneracijskega sodelovanja, sožitja vseh generacij, številnih praktičnih delavnic, predstavitev na interaktivnih sejemskih prostorih** in pestrega obfestivalnega programa. **Niso manjkale niti brezplačne meritve krvnega tlaka, vida, sluha in drugega**.

Kot vsako leto se je v okviru sejemske razstave predstavilo **veliko sodelujočih** z izdelki za zdravje, pripomočki za starejše ter raznolike ideje za zdrav in aktiven vsakdan. Kot soorganizator se je predstavila tudi [Mestna zveza upokojencev Ljubljana OPZDU](#) s **svojimi dnevnimi centri aktivnosti**. Obiskovalci z vseh koncev Slovenije pa so lahko **obisk festivala izkoristili še za voden obisk Ljubljane**. [Mestna občina Ljubljana](#) je namreč za vse upokojence pripravila voden ogled mesta in različnih kulturnih in drugih točk.

Strokovni in izobraževalni program – aktivna priprava na aktivno upokožitev

Rdeča nit letošnjega [strokovnega programa](#) je bila **aktivna priprava na aktivno upokožitev**. V **okviru programa** se je festival dotaknil tem dolgotrajne oskrbe, spoštljivega nagovarjanja starejših, bivanjske problematike in sobivanja generacij, pomena družinskih oskrbovalcev, vprašanja vključevanja in vključenosti vseh ljudi s poudarkom na starejših, medvrstniškega nasilja in sovražnega govora na spletu, vidika demence v dolgotrajni oskrbi, z varuhom

človekovih pravic o vzpostavljanju prakse "zaupnikov starejših", ki bi spremljali stanje pravic starejših tudi v institucijah, aktivnega staranja in aktivne upokojitve ter številnih drugih tem.

V predavalnicah M so potekale delavnice in predavanja o premagovanju izgube sluha, možganskega fitnesa, aromaterapije, pogovora o umetnosti, telesne aktivnosti in samostojnosti po možganski kapi, spodbujanja dobrega počutja v tretjem življenjskem obdobju preko kreativnosti, poprave krivic upokojujencem, invalidom in osebam s posebnimi potrebami, problematike zdravstva v "krempljih" privatizacije, legalizacije stavb in uporabnih dovoljenj, pomena sodelovanja v društvih, predstavitev knjig o staranju, predstavitev projekta Crosscare 2.0 (modela za celostno oskrbo starejših), in nenazadnje o načinih za aktivno staranje, polno pozitivnosti.

V okviru **Festivalske kavarne** so potekali številni zanimivi pogovori z **Borisom Kopitarjem, Martinom Golobom, Mileno Miklavčič, Martinom Strelom, Emilijo Pavlič, Primožem Suhodolčanom, Zmagom Sagadinom, Gojmirjem Lešnjakom, Vlasto Nussdorfer, Gašperjem Vidmarjem in Živo Lavrinc.**

O aktivnem tretjem življenjskem obdobju z znanimi govorniki

V okviru **uradnega zaključka Festivala v sredo, 2. oktobra, v Kosovelovi dvorani**, so organizatorji na pogovor o aktivnem in športnem tretjem življenjskem obdobju povabili zanimive govornike, ki še danes soustvarjajo pester športni svet, in sicer **Aleksander Čeferin**, predsednik UEFA (video nagovor) in minister za gospodarstvo, turizem in šport **Matjaž Han** ter znane osebnosti slovenskega športa **Petra Majdič, Ivo Daneu, Dušan in Stanka Prezelj** ter predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije **Franjo Bobinac**. Dogodek je povezovala Vlasta Nussdorfer.

Podeljeni dobrodelni računalniki starejšim

V letošnjem letu je bilo v okviru akcije Računalniki za starejše v sodelovanju z **društvom Duh časa** podeljenih okoli **100 računalnikov** vsem, ki si jih sami težje zagotovijo. Akcija se nadaljuje v prostorih društva.

Prihodnje leto že 24. Festival za tretje življenjsko obdobje

Soorganizatorji Festivala za tretje življenjsko obdobje – družba Proevent, Mestna zveza upokojencev Ljubljana OPZDU in Ministrstvo za solidarno prihodnost se zahvaljujejo vsem nastopajočim v kulturnem programu, sodelujočim v strokovnem in izobraževalnem programu, vse razstavljalcem na vzporednih dogodkih, vsem predstavnikom vladnih in nevladnih organizacij, prostovoljcem ter številnim drugim soustvarjalcem in nenazadnje tudi obiskovalcem za še en uspešen festival, izjemno dobro vzdušje, številne kulturne točke in pestre predstavitve ter že napovedujejo bogato festivalsko dogajanje tudi prihodnje leto, ko bo potekal že **23. Festival za tretje življenjsko obdobje od torka do četrta, od 30. septembra do 2. oktobra 2025, v Cankarjevem domu** v Ljubljani.

Vstop na dogodek je bil za obiskovalce brezplačen.

Več na f3zo.si.

STRATEŠKI PARTNERJI FESTIVALA:

PARTNERJI FESTIVALA:

SPONZOR KAVARNE:

SPONZOR KAVE:

SPONZOR ZAKLJUČNE SLOVESNOSTI:

SPONZOR UDOBJA:

SPONZOR VODE:

PODPORNIK DOBRODELNE AKCIJE Z RAČUNALNIKI:

MEDIJSKI SPONZORJI:

